

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

HISTORICKÉ VĚDY

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SPOLUFINANCOVÁNO EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

Oblasti vzdělávání v Národním kvalifikačním rámci terciárního vzdělávání

Oblasti vzdělávání se rozumí ucelený a vzájemně související úsek terciárního vzdělávání, v jehož rámci vznikají a uskutečňují se studijní programy. Oblast vzdělávání přitom není pouhým souhrnem v současnosti uskutečňovaných studijních programů s určitým společným jádrem, ale spíše prostorem, který by měl umožnit flexibilní vývoj studijních programů v budoucnu (integrace a další přeměny existujících programů a vznik programů nových).

Oblast vzdělávání je vymezena především deskriptory popisujícími výstupy z učení, které standardizovanou formou vyjadřují cíle vzdělávání a rovněž odrážejí společný teoretický metodologický, případně také filozofický a hodnotový základ dané oblasti vzdělávání.

Obecný popis oblasti vzdělávání zahrnuje zejména:

- jednoduchý a výstižný název oblasti vzdělávání;
- stručný popis historie, povahy a tematického rozsahu oblasti vzdělávání;
- poslání oblasti vzdělávání (co je předmětem a cílem poznávání v dané oblasti);
- uvedení páteřních oborů, které jsou jako akademické disciplíny pro danou oblast vzdělávání charakteristické a určující;
- vymezení cílů vzdělávání v dané oblasti;
- rámcový profil absolventů v dané oblasti vzdělávání s uvedením charakteristických profesí, zejména pak profesí regulovaných, které jsou relevantní;
- vztahy k ostatním oblastem vzdělávání (vč. mezních oborů).

Deskriptory oblastí vzdělávání převádějí volněji formulované popisy oblastí vzdělávání do kategorie očekávaných výstupů z učení – znalostí, dovedností a dalších způsobilostí (kompetencí) absolventů, a to v souladu s národními deskriptory kvalifikačního rámce. Zaměřují se přitom na:

- **odborné znalosti** (konkretizace faktických i teoretických znalostí a stupně porozumění typického absolventa páteřního oboru),
- **odborné dovednosti** (konkretizace výzkumných, uměleckých nebo jiných praktických postupů uplatňujících odborné znalosti dané úrovně).

Pokud jde o obecné způsobilosti, tato kategorie vyjadřuje především kontext, v němž se od absolventa očekává, že bude odborné znalosti a odborné dovednosti uplatňovat, a míru samostatnosti a odpovědnosti, s jakou tak bude činit. Obecné způsobilosti jsou obecně popsány národními deskriptory jako společné napříč všemi oblastmi vzdělávání, a deskriptory oblastí vzdělávání proto tento typ výstupů z učení v zásadě nespecifikují.

Závaznost oblastí vzdělávání

Je přirozené, že existující oblasti vzdělávání zahrnují širokou a proměnlivou škálu oborů s různou mírou akademického nebo naopak profesního zaměření, z nichž některé se nacházejí na pomezí dalších oblastí vzdělávání. Účelem formulace deskriptorů oblastí vzdělávání proto zjevně nemůže být stanovení minimálního standardu platného pro všechny obory v dané oblasti vzdělávání, ani stanovení akademicky optimálního profilu absolventa. **Deskriptory oblastí vzdělávání se budou vztahovat k typickému absolventu páteřního oboru oblasti vzdělávání a budou vyvážené brát v úvahu akademický i profesní účel vzdělávání.** V tom se liší od národních deskriptorů, které představují minimální standard, tedy charakterizují odborné znalosti, odborné dovednosti a obecné způsobilosti, které musí absolvent prokazovat při absolvování daného stupně vzdělání.

HISTORICKÉ VĚDY

STRUČNÝ POPIS POVAHY, TEMATICKÉHO ROZSAHU A HISTORIE OBLASTI

Oblast historických věd náleží k široce otevřeným oblastem lidského poznávání, v současnosti zahrnuje celou řadu výrazně profilovaných oborů, jež se sice v minulosti vyvinuly ze společného jádra historické vědy, v současnosti jsou nicméně chápány jako samostatné vědní disciplíny. Ty jsou obvykle charakterizovány vlastním cílem a předmětem bádání, tematickým záběrem, širokým vějířem využívaných metod a metodologických přístupů, z nichž některé jsou obecné a často společné pro celou oblast historických věd, mnohé z nich jsou ovšem specifické pro konkrétní vědní obory z uvedené oblasti, či dokonce pro jejich specializace. Veškeré disciplíny zahrnované do oblasti historických věd nicméně spojuje základní poslání vědy, jež se programově zabývá minulostí lidské společnosti, a to na základě vědomí kulturní a časové proměnlivosti společenských jevů a procesů. Jejich společným základním úkolem je hledání, uchovávání, zpracovávání a interpretace informací o minulosti a hledání vzájemných souvislostí mezi různými historickými skutečnostmi, jevy a procesy. Za ústřední prvky historického povědomí jsou považovány pojmy čas, kontinuita, změna, trvání.

Dějiny historického bádání jsou v širším slova smyslu totožné s dějinami lidstva, protože potřebu zaznamenávání a reflexe vlastních dějin, resp. vlastního počínání, lze považovat za jednu z přirozených vlastností lidské společnosti. V užším slova smyslu lze počátky historického výzkumu a jeho zprostředkovávání ztotožnit s řeckým starověkem (Herodotos, Thukidides) a vývojové etapy tohoto prvotního historického výzkumu lze nacházet v období římského starověku (Livius, Tacitus), středověku (anály a kroniky) a v období renesance (Biondo, Machiavelli). V moderním slova smyslu lze historický výzkum, resp. jeho počátky, zasadit do období osvícenství (Gibson) a především pak do poloviny 19. století, kdy byly položeny základy moderní historické vědy v kontextu konstituování ostatních humanitních disciplín (Thierry, Thiers, Guizot, Ranke, Palacký apod.). Cílem starší tradiční historiografie bylo především zaznamenání a zprostředkování politických dějin státu, resp. společnosti, v moderním období šlo v historickém výzkumu o provedení dějinné analýzy, o interpretaci a (syntetické) zpracování, a to na základě vyvíjejícího se heuristického, metodologického a dějinně-filozofického aparátu. Současnou (postmoderní) fází potom charakterizuje především interdisciplinární a transdisciplinární přístup, využívající při studiu a výkladu dějin metod vzešlých z jiných vědních disciplín, popř. odklon od vnímání státu a národa jako výhradních či základních předmětů historického zkoumání. Základními charakterizujícími prvky historické vědy tak je mimo jiné i metodologická pluralita a propojování národního, resp. regionálního a obecného kontextu.

Nedílnou součástí historických věd je kromě vlastního výzkumu v této oblasti také jejich role v oblasti vzdělávání. Pro vzdělávání v oblasti historických věd je přitom charakteristická pluralita a diferenciací vzdělávacích metod a přístupů, vymezení vzdělávacích oborů a předmětů, vztahu mezi teoretickými a praktickými disciplínami, jakož i vztahu mezi výukou tradičními vysokoškolskými formami výuky (přednášky, semináře) a praktickými formami (exkurze, práce s primárním pramenným materiálem v historických objektech a v objektech zdrojových institucí, rekonstrukce sledovaných jevů), popř. prostřednictvím podílu na výzkumu (např. archivní výzkum, archeologický terénní exkavační výzkum). Podobně jako témata a metody výzkumu také formy výuky a vzdělávání v oblasti historických věd zaznamenávají neustálý vývoj a proměnu.

Posláním historických oborů je vychovat člověka, jenž je schopen:

- orientovat se ve skutečnostech, jevech a procesech z minulosti, vnímat časovou a kulturní proměnlivost společenských jevů a tímto způsobem porozumět lidské minulosti;
- podílet se na hledání, uchovávání, zpracování a interpretaci informací o minulosti;
- provádět samostatný výzkum v oblasti historických věd a jeho prostřednictvím na úrovni dané dosaženým stupněm vzdělání přinášet nové informace;
- zjištěné skutečnosti a výpovědi o minulosti podrobovat kritické analýze, náležitou formou je interpretovat a s vědomím souvislostí zařazovat do širokého kontextu;
- předávat zjištěné skutečnosti formou vědeckých děl odborné obci (monografie, články, recenze, vědecká sdělení a prezentace apod.), formou popularizačních publikací (populárně-naučné publikace, veřejné přednášky, vystoupení ve sdělovacích prostředcích, školní výuka) široké veřejnosti;
- podílet se na zpracování expertíz využitelných v praktických řídicích společenských činnostech (politika, ekonomika, kriminalistika aj.).

PÁTEŘNÍ OBORY

Páteřními obory v oblasti historických věd jsou:

- historie,
- pomocné vědy historické a archivnictví,
- dějiny umění,
- archeologie,
- etnologie.

Vymezení páteřních oborů v oblasti historických věd reflektuje jejich konstituování, dějinný vývoj a institucionální zakotvení v prostoru střední Evropy a na území České republiky. Je tedy dáno především historicky a nemá normativní charakter. Jednotlivé páteřní obory jsou předmětem svého zájmu nebo svou vnitřní strukturou různě rozsáhlé a vyznačují se různou tradicí, jež je navíc podmíněna i konkrétními „školami“ a metodologickými trendy. Některé z oborů tradičně vnímaných jako součást historických věd mohou být vnímány i v kontextu jiných vědních oblastí (např. dějiny umění, etnologie), naopak některé obory tradičně vnímané jako součást jiných vědních oblastí se v konkrétních souvislostech věcně či metodologicky přibližují k oblasti historických věd (dějiny práva, historická antropologie, historická geografie apod.). Obzvláště současné období je pak charakteristické vznikem celé řady mezních oborů a oborů jdoucích napříč obvyklými kategorizacemi (např. muzeologie). Uvedené skutečnosti podléhají poměrně rychlé proměně a vývoji, určovanému studovanými objekty, metodami a přístupy.

VYMEZENÍ CÍLŮ

Cílem vzdělávání v oblasti historických věd je především:

- získání znalostí skutečností, jevů a procesů z oblasti historických věd a porozumění jim, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů;

- ovládnutí techniky, metodiky a metodologie v jednotlivých oborech historických věd a schopnost jejich samostatného a kritického užití při podávání výpovědi o lidské minulosti;
- nabytí schopnosti interpretace pramenného materiálu a sekundárních textů z oblasti historických věd a jejich jednotlivých oborů;
- nabytí schopnosti samostatně identifikovat a kriticky interpretovat klíčové historické, příp. umělecké a sociokulturní jevy a reflektovat jejich vzájemné souvislosti;
- nabytí schopnosti vnímat historické skutečnosti, jevy a procesy z oblasti historických věd také v kontextu výsledků výzkumu dalších příbuzných i nepříbuzných vědních oborů;
- získání schopnosti užít odborných znalostí, dovedností a obecných způsobilostí nabytých vzděláváním v historických vědách při uplatnění v oblasti výzkumu, jeho aplikace a popularizace i v dalších široce otevřených oblastech uplatnění absolventů.

RÁMCOVÝ PROFIL ABSOLVENTŮ

Absolvent historických oborů je důkladně vzdělán v oblasti historické heuristiky, metodologie, techniky a metodiky historické práce, v oblasti pomocných věd historických, v oblasti základní historické faktografie, v oblastech bezprostředně souvisejících s historickým výzkumem (historické/pramenné a živé jazyky, filozofie, antropologie, sémiotika apod.). Je vybaven schopností nacházet, třídit, interpretovat, zpřístupňovat historické prameny a sekundární výpovědi o lidských dějinách, své interpretace náležitě odůvodňovat argumenty, vytvářet analytické a syntetické práce ze svého oboru.

Je schopen:

- porozumět skutečnostem, jevům a procesům z lidské historie,
- vymezit komplexní praktický nebo teoretický problém v oblasti historických věd a řešit jej tvůrčím způsobem,
- vyhledat a utřídit relevantní informace,
- kriticky interpretovat zjištěné pramenné texty z oblasti historických věd, klást je do náležitých souvislostí,
- kriticky hodnotit sekundární výpovědi o minulosti a své interpretace opřít o náležitý argumentační aparát,
- použít základní výzkumné a metodologické postupy v oblasti historických věd a s nimi souvisejících mezních oblastí způsobem umožňujícím získávat nové, původní informace a prokázat schopnost kritiky a interpretace pramenů a výkladu historických jevů,
- respektovat etický rozměr vědeckého poznávání v oblasti historických věd.

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

DESKRIPTORY OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ

	Bakalářský studijní program	Magisterský studijní program	Doktorský studijní program
	Absolventi studijního programu		
Odborné znalosti	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují znalost skutečností, jevů a procesů z oblasti historie, resp. historických věd, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů (především znalost pomocných věd historických, dějin správy a archivnictví); • prokazují znalosti dějin pravěku až novověku zkoumaných archeologickými metodami; • prokazují znalosti českého, evropského a mimoevropského umění od antiky do současnosti, znalosti reálií lidové kultury v historickém vývoji; • prokazují znalost základních vybraných pramenných textů a pramenného materiálu včetně jeho typologie, způsobů vyhledávání a uchovávání; • prokazují základní znalost relevantních výsledků výzkumu v oblasti historických věd, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují znalost základní techniky odborné práce v oblasti historických věd („historického řemesla“), a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů (např. pro pomocné vědy historické a archivnictví znalost práce v archivech různých typů, pro etnologii znalost metod a technik etnologického terénního výzkumu); • prokazují znalost základního spektra a typologie pramenů, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů (znalost písemných a orálních pramenů, edic, projevů hmotné kultury, vizuálních a uměleckých pramenů); 	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují znalost skutečností, jevů, procesů z oblasti historických věd s důrazem na porozumění teoretické a metodologické podmíněnosti faktografie, a to především v oblasti magisterské specializace a s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují znalost základních pramenných textů a pramenného materiálu včetně jeho typologie, způsobů vyhledávání a uložení, a to s přihlédnutím k magisterské specializaci; • prokazují dobrou znalost dosavadních výsledků výzkumu, a to především z oblasti magisterské specializace; • prokazují prohloubenou znalost techniky odborné práce v oblasti historických věd („historického řemesla“) především v oblasti konkrétní magisterské specializace a s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují obecnou znalost spektra a typologie pramenů, zvláště se zřetelem na magisterskou specializaci a s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují znalost metodologických přístupů, problémů a pojmů z oblasti historických věd, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují praktickou znalost pracovišť a institucí uchovávajících zdroje informací o dějinách včetně vybraných zdrojových pracovišť v zahraničí, jejich fondů a sbírek; 	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují hlubokou znalost skutečností, jevů a procesů z oblasti historických věd s důrazem na způsoby konstrukce fakticity, a to se zaměřením na konkrétní doktorskou specializaci, s přesahem do příbuzných oborů, znalost získanou vlastním vědeckým výzkumem s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují podrobnou znalost pramenných textů (pramenného materiálu) a české i zahraniční odborné literatury (vybrané podle potřeb konkrétního doktorského studia a specifických potřeb páteřních oborů) s důrazem na porozumění její teoretické a metodologické stránce; • prokazují hlubokou znalost dosavadních výsledků výzkumu se zaměřením na konkrétní doktorskou specializaci; • prokazují hlubokou znalost techniky odborné práce v oblasti historických věd („historického řemesla“), a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů a obzvláště se zřetelem na doktorskou specializaci; • prokazují komplexní znalost spektra a typologie pramenů, zvláště se zřetelem na doktorskou specializaci a s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují hlubokou znalost metodologických přístupů, problémů a pojmů z oblasti historických věd, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů;

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

DESKRIPTORY OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ

	Bakalářský studijní program	Magisterský studijní program	Doktorský studijní program
	Absolventi studijního programu		
Odborné znalosti	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují základní znalost metodologických přístupů historických věd a jejich nejdůležitějších specializačních složek, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů (např. v archeologii znalost terénních exkavačních technik i teoretické metodologie oboru, v dějinách umění znalost teorií a dějin umění); • prokazují znalost pracovišť a institucí uchovávajících zdroje informací o dějinách (archivy, muzea, galerie, fototéky, soukromé sbírky) a základních výzkumných pracovišť v oblasti historických věd (univerzitní pracoviště, pracoviště akademie věd, pracoviště památkové a archeologické památkové péče); • prokazují porozumění možnostem, podmínkám a využití teorií, konceptů a metod ve vztahu k výzkumným postupům v oblasti historických věd, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují základní znalost výstavby historického textu, jeho žánrů a formálních náležitostí, a to s důrazem na zvyklosti v konkrétním oboru. 	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují porozumění možnostem, podmínkám a využití teorií, konceptů a metod ve vztahu k výzkumným postupům v oblasti historických věd a jejich specializací, znalost otázek historiografie a filozofie dějin, teorie, směrů a škol výzkumu, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují znalost výstavby historického textu, jeho žánrů a formálních náležitostí, a to s přihlédnutím k magisterské specializaci a k pravidlům obvyklým v konkrétním oboru z oblasti historických věd. 	<ul style="list-style-type: none"> • prokazují praktickou znalost pracovišť a institucí uchovávajících zdroje informací o dějinách včetně vybraných zdrojových pracovišť v zahraničí, jejich fondů a sbírek, a to se zvláštním zřetelem na zkoumané téma; • prokazují porozumění možnostem, podmínkám a využití teorií, konceptů a metod ve vztahu k výzkumným postupům v oblasti historických věd a jejich specializací, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • prokazují komplexní orientaci v historiografii a filozofii; • prokazují komplexní znalost výstavby historického textu, jeho žánrů a formálních náležitostí.

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání

	Bakalářský studijní program	Magisterský studijní program	Doktorský studijní program
	Absolventi studijního programu		
Odborné dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • umějí v základních obrysech vysvětlit historickou podmíněnost a proměnlivost společenských jevů; • umějí vyhledat a utřídit relevantní informace a na základě předem daného minimálního rozsahu a vymezených metodologických, formálních a obsahových podmínek písemně zpracovat zadané téma; • umějí na základě zadaného omezeného okruhu pramenů a dostupné literatury samostatně identifikovat, kriticky interpretovat klíčové historické, příp. umělecké a sociokulturní jevy a reflektovat jejich vzájemné souvislosti; • umějí použít určené metody z oblasti historických věd, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů a způsobem alespoň v základní míře umožňujícím získávat nové, původní informace a na základní úrovni prokázat schopnost kritiky a interpretace pramenů a výkladu historických jevů; • umějí na základě samostatně formulované hypotézy použít odpovídající výzkumné postupy k řešení praktických problémů v oblasti historických věd, v souvislosti s tím uplatnit odborné znalosti a základní metody, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • umějí použít základní výzkumné postupy z oblasti historických věd způsobem alespoň v základní míře umožňujícím získávat nové, původní informace a na základní úrovni prokázat schopnost kritiky a interpretace pramenů a výkladu historických jevů. 	<ul style="list-style-type: none"> • umějí náležitě vysvětlit historickou podmíněnost a proměnlivost společenských jevů; • umějí vyhledat a utřídit relevantní informace a na základě předem daného rozsahu a vymezených formálních a obsahových podmínek samostatně písemně zpracovat zadané či zvolené téma; • umějí na základě samostatně vymezeného a zpracovávaného tématu a jemu odpovídajícího okruhu pramenů a literatury kriticky interpretovat zjištěné skutečnosti z oblasti historických věd a klást je do náležitých souvislostí; • umějí použít samostatně zvolené metody z oblasti historických věd; • umějí samostatně vymezit komplexní praktický nebo teoretický problém v oblasti historických věd a řešit jej tvůrčím způsobem s využitím vybraných teorií, konceptů a metod oboru, včetně kritické reflexe, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • umějí použít výzkumné postupy v oblasti historických věd a mezních oblastí s nimi souvisejících způsobem umožňujícím získávat nové, původní informace a prokázat schopnost kritiky a interpretace pramenů a výkladu historických jevů. 	<ul style="list-style-type: none"> • umějí s patřičnou odbornou akribií vysvětlit historickou podmíněnost a proměnlivost společenských jevů; • umějí zcela samostatně pracovat s informacemi z oboru historie (event. příbuzných oborů), tyto informace třídit a vyhodnocovat, vymezovat témata k jednotlivým otázkám a problémům v oboru; uvedené schopnosti prokážou v disertační práci; • umějí prokázat schopnost vlastního vědeckého působení v oblasti historických věd, včetně schopnosti vědecké sebereflexe; • umějí uplatnit komplexní schopnost výběru metod z oblasti historických věd, vhodně je aplikovat a tvůrčím způsobem rozvíjet; • umějí vytvořit rozsáhlejší dílo, které na základě vlastního výzkumu přispívá k rozšíření hranic poznání v oblasti historických věd, a toto dílo (zpravidla následně po proběhnutí oponentního řízení) publikovat, a to s přihlédnutím ke specifikům konkrétních páteřních oborů; • umějí samostatně vymezit, koncipovat, navrhovat a realizovat pokročilé výzkumné postupy z oblasti historických věd a souvisejících mezních oblastí a obohatit obor původním výzkumem.

VZTAHY K OSTATNÍM OBLASTEM VZDĚLÁVÁNÍ

Šíře a otevřenost oblasti historických věd umožňuje jejich široké interdisciplinární a transdisciplinární propojení s dalšími vědními a vzdělávacími obory, a to jak v rámci oblasti historických věd, v rámci širě komponované oblasti humanitních věd, tak i v rámci obecně chápáné oblasti lidského poznávání a vědění. Výsledky vzdělávání v oblasti historických věd tak poskytují otevřenou možnost konstituování nových mezních oborů a širokého uplatnění. Oblast vzdělávání v historických oborech má úzkou vazbu především na:

- filozofické vědy a religionistiku (včetně etiky),
- filologii,
- sociologii,
- politické vědy,
- ekonomické vědy,
- právo,
- teologii,
- umění (včetně věd o umění a např. ochrany kulturních památek),
- učitelství.

CHARAKTERISTICKÉ PROFESE A RELEVANTNÍ REGULOVANÉ PROFESE

Pro absolventa oborů z oblasti historických věd je charakteristická široká škála možných kariér a uplatnění. Primárně jde o uplatnění tradičně spjatá s předmětem jeho studia, a to v oblasti vědy, výzkumu nebo jeho aplikace, sekundárně však může jít o kariéry, v nichž absolvent určitým způsobem využívá znalostí, dovedností a způsobilostí, jež získal při studiu historických věd, v jiných sférách činnosti.

Jsou to především:

- oblasti vědy a výzkumu,
- oblasti zabývající se uchováním a ochranou historických pramenů a památek,
- oblasti školství a vzdělávání,
- oblasti zabývající se popularizací a zprostředkováním vědění o minulosti,
- oblasti sekundárně či nepřímo využívající znalosti, dovednosti a způsobilosti získané vzděláním v historických vědách.

Absolvent historických oborů tedy obvykle nachází uplatnění v oblasti vědy a výzkumu (ústavy Akademie věd, univerzity), v oblasti výuky na vysokých, středních a základních školách, v oblasti zabývající se soustředěním a ochranou historických pramenů a památek (archivy, instituce památkové péče, muzea, galerie, knihovny), v oblasti zaměřené na zprostředkovávání a popularizaci historických věd (muzea, sdělovací prostředky, knižní nakladatelství, turistický ruch), v oblasti sekundárně využívající historické poznatky či metody (veřejná správa, občanská společnost, diplomacie, kriminalistika, manažerské funkce, public relations apod.).